

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ТА ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОГО МИСЛЕННЯ У СТУДЕНТІВ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ

УДК 371.3

М.В. Бурдаш
*Хмельницький інститут
соціальних технологій
ВМУРОЛ «Україна»*

Необхідність професійно-економічної підготовки студентів з особливими потребами, врахування основних компонентів, що впливають на їх реалізацію – важлива проблема сучасної педагогічної науки і практики, яка потребує всебічного і уважного вивчення та дослідження. Актуальність розгляду теоретичних та практичних аспектів формування економічних знань у студентів з особливими потребами зумовлена потребою обґрунтування та використання соціально-економічних та педагогічних умов у сучасній підготовці таких студентів до подальшого самостійного активного трудового життя. Разом з тим, у педагогічній науці недостатньо досліджуються проблеми технологій організації розробки економічних ідей, осмислення їхнього впливу на професійний розвиток творчої особистості студентів з особливими потребами, використання інноваційних технологій в економічній підготовці майбутніх спеціалістів.

Увага дослідників до питань економічної підготовки у вищих навчальних закладах є безперервною, але характеризується або наростанням, або спадом наукового інтересу до цієї актуальної проблеми, якої торкалися В.П. Антонюк [1], І.А. Зязюн [4], В.Г. Кремінський [5], В.І. Луговий, Н.Г. Ничкало, О.В. Сухомлинська, В.Д. Шадріков, І.П. Яковлев та інші [2, с. 91-99].

Проаналізовані вище дослідження не вичерпують усіх питань професійно-економічної підготовки студентів з особливими потребами. Реалізація технологій управління навчально-виховним процесом у вищому навчальному закладі передбачає якісне формування професійних якостей особистості майбутніх фахівців. Однак професіограма, як важлива детермінанта у формуванні економічного мислення та якостей студента, не забезпечує виконання комплексної програми їх фахової підготовки.

Мета статті полягає у теоретичному обґрунтуванні та розвитку технологій управління професійно-економічною підготовкою студентів з особливими потребами, експериментальній перевірці та реалізації на практиці організаційно-методичних та

змістовно-управлінських компонентів формування економічного мислення.

Економічну підготовку у своєму дослідженні ми розглядали як вироблення у студентів чіткої уяви про наукові закономірності розвитку ринкової економіки, особливості ринкових відносин, цілеспрямоване формування у майбутніх фахівців економічних знань, високої організованості та творчої ініціативи, підготовки їх до високопрофесійної праці, вироблення звички практично використовувати економічні знання у навчальній та трудовій діяльності.

Стратегію сучасної професійної освіти складають суб'єктивний розвиток та саморозвиток особистості студента з особливими потребами, здатного виходити за межі нормативної діяльності, здійснювати інноваційні процеси творчості в широкому розумінні, не зважаючи на ті функціональні обмеження, які мають місце для кожної конкретної особи. Таким чином, щоб сформувати необхідний рівень економічного мислення студентів з особливими потребами для їх подальшого розвитку та успішного повносправного функціонування в сучасному суспільстві пропонуються актуалізації потреби студентів у формуванні соціально-економічної компетентності шляхом їх включення в активну громадську та організаційну діяльність. За допомогою вдосконалення змісту, форм і методів соціально-економічної освіти та самоосвіти у студентів в інтегрованому середовищі ВНЗ відбуватиметься залучення студентів до співуправління соціально-економічним життям ВНЗ. В подальшому такі студенти ставатимуть активними розробниками та учасниками різноманітних соціальних проектів, які дозволять їм самореалізуватись та створювати нові робочі місця не лише для себе, а й для інших.

Узагальнення методологічних та економічних аспектів професійної підготовки студентів з особливими потребами; обґрунтування педагогічної сутності формування економічного мислення у процесі професійної підготовки таких студентів та дослідження особливості технології розвитку професійно-

економічного мислення майбутніх фахівців дозволяє зробити певні висновки:

1. Розв'язання актуальних соціально-економічних проблем студентів з особливими потребами можливе за умови удосконалення педагогічних умов формування економічного мислення, що повинно складати основу стратегічних завдань розбудови та ефективної діяльності вищих навчальних закладів України, де відбувається інтегроване навчання.

2. Потребують наступного вивчення проблеми технології управління вихованням особистості, технології дидактичних процесів професійної підготовки спеціаліста, розробки системно-структурних компонентів фахової діяльності вищих навчальних закладів, що функціонують на території України.

3. Необхідно і надалі вивчати передовий зарубіжний досвід для адаптації та впровадження найкращих його здобутків до сучасних реалій, що постійно змінюються під впливом різноманітних соціально-політичних процесів в Україні і світі.

Список використаної літератури

1. Антонюк В.П. Формування та використання людського капіталу в Україні: соціально-економічна оцінка та забезпечення розвитку : Монографія НАН України. Ін-т економіки пром-сті. / В.П. Антонюк.– Донецьк, 2007. – С. 121-248.

2. Булеєв І.П. Соціально-економічні умови формування і використання людського капіталу в Україні / І.П. Булеєв – К., 2007. – 126 с.

3. Дрожанова О. Цінності трудової діяльності за умов соціально-економічних змін // Соціальні виміри суспільства : збірник наукових праць. Вип. 8. – К. : Інститут соціології НАН України, 2005. - С. 87.

4. Зязюн І.А. Технологізація освіти в контексті удосконалення професійного розвитку особистості // Розвиток педагогічної і психологічної наук в Україні 1992 – 2002 : збірник наукових праць до 10-річчя АПН України / Академія педагогічних наук України. – Частина – 2. – Харків: "ОВС", 2002. – С. 28-44.

5. Кремінський В.Г. Філософія освіти XXI століття / В.Г. Кремінський // Освіта України. - №102 –103. - 2002. - С. 6-7.